

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.15. Qui ex Deo est &c. Ostendunt se Iudæi filios diaboli: illis etenim non quadrat veritas, quæ est velut sursulus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

simus fidelibus quam plurimis, qui Dei veritatem receperunt: si quidem illi mirram non intur-

conveniet eorum voluntati nisi malitia, atque eorum intellectui nisi mendacium.

L. contra mendacium c. 4.

Hanc rationem fundat in ea, quam perpendit: D. Augustinus esse naturale, quod filij parentum naturam imitentur. Leuculus sicut ostendit se patrum pollete fortitudine, quae se prodit in vnguib; in rugitu, in humeris, & Dominio quod praefert. Catulus lupi statim parentum probat voracitatem. Pullus aquila se probat legitimum, in eo quod oculos habeat tanta constantis acie, ut reflexo lumine solum intueatur parentes imitatus: quod si illi defuerit, ut adulterius patris ab vngue dimittitur. Si agnum videris mansuetum exunguem, ais: non est hic filius leonis: Quod si videris atrocem atque gridem, dicis: Non hic est filius oviculae.

I. Offendit Christus Iudaeis esse filios diaboli.

§. 25. Qui ex Deo est &c. Ostendens se Iudaei filios diaboli: illis etenim non quadrat veritas, quae est velut surculus.

1 Cor. 6. 14.

II. Deus & diabolus sibi opponuntur.

III. Dei natura bonitas & veritas.

IV. Diaboli natura malitia & mendacium.

Sap. 2. 209.

Ro. 5. 12.

27 **Q**ui ex Deo est, &c. Quia ex Deo non est. Iam Christus concione ad Epilogum revocat quam illis proposuit amplissima, in qua morti proximam clare vult contumacem eorum confundere malitiam in eo quod predicatio a se noluerit consentire veritati. Aiebat illis: quod sicut illi credentes illam cognoscere (quod die Sabbati exposuimus) & haec illos in libertatem assereat: Si manseritis in sermone meo cognoscetis veritatem & veritas liberabit vos. Eodem modo illam repellentes se utique subijcerentur turpissime: quo responso non leniter exacerbat & obijciunt: quid nobis ais de servitute? Populus sumus ex natura liberimus, nullaque vquam subditus servituti. Patrem agnoscimus Abraham, ex quo descendimus, non per ancillam Agar sed per Dominam Sarai, & similiter Deum iuramus Patrem nostrum, qui nos sibi adoptavit in filios: Filij Abraham sumus & nemini servimus vquam, & unum Patrem habemus Deum, q. d. Patrem unum colimus in terra Abrahami scilicet cuius illustre stemma totum mundo innouit, & alterum in caelo Deum scilicet veneramus, cuius filij servi non sumus. Poterat illos Dominus vno verbo de mendacio redarguere: nulla quandoquidem natio sapienter servituti iuga traxisset, & onera tolerasset quam populus Iudaeorum: etenim statim a principio servierunt in Aegypto, deinde diversis vicibus in Chaldaea, in Babylonia, & alijs Provincijs quo Reges ac Monarchie captivos illos abduxerant, sed ab illis abhinet, atque ad radicem descendit: illis locutus: quod signarentur se filios esse Abraham & Dei, scirent utique se filios non esse Abraham legitimos & minus Dei, sed Diaboli: Vos ex Patre diabolo estis. Hoc autem conatur illis valde manifeste probare, ex eo quod non Hieron. Bapt. de Lucea, Tom. III.

Deus & Diabolus in omnibus opponuntur magis quam lux & tenebrae: Quae fuerint lucis ad tenebras: quae autem conventio Christi ad Diabolum? Quaeit Apostolus, qualem habeat Deus naturam? Talem, quae tota sit bonitas & veritas quia summus bonus est ut nihil possit mali velle, & summus verus sic ut mentiri nequeat. Scire desideras, quam bonus? Ut eius essentia cumulus sit bonorum omnium: Omne bonum: sic ab omni malo alienus ut nec illud suis valeat oculis intueri: Mundi sunt oculi autem non vident maiorem & respicere ad iniquitatem non vales. Sic testatur Propheta Habacuc. Ad hoc bonus ut omnibus velit benefacere ac malefacere nemini: Non est voluntatis meae mors impij dicit Dominus. Nec particeps est mortis: Deus mortem non fecit, nec latetur in perditione hominum. Atque intelligere quam verus sit? Totus veritate circumdatur: Veritas tua in circuitu tuo. Quidquid dicit, est ipsa veritas: Sermo tuus veritas est.

Quam naturam habet Diabolus? Non loquor de illa, quam illi Deus dedit in creatione, sed de illa quam sibi ex propria conquistavit arrogantia. Omnino contrariam. Malitiam & mendacium. Primo malitiam consideremus. Hanc probat Christus, quia ille homicida erat ab initio. A principio, quo Deo restat superbus, effectus est eos malitiae, nihil de siderando, nisi mactate, perdere, nocere, occidere. Ex hac causa statim a principio, quam primum vidit hominem creatum, ipsius ac totius illius posteritatis necem intendit, in hoc ita studiosè laboravit, ut totius humani generis naturam morte perdidit: laudat Diaboli mors introitus in orbem terrarum. Non ait In orbem, sed in orbem quod significat ingressum mortis ita generalem ut totum percurreret, & occuparet uniuersum, iuxta E e e transit.

Ho 11. de invidia.
1 Ioan. 3. 12.

ta illud Apostoli: *In omnes homines mors pertransiit.* Deinde eadem semper peruersius malitia progressus est, primum illum fratrem incitans Cain (cui à D. Basilio nomen illud imponitur: *Primus diaboli discipulus.* Et D. Ioan. ait de Cain: *Cain ex maligno erat*) vt proditorie fratrem suum Abel inreimeret. Hoc suum propositum firmiter profectus, in mundo homines in mutuum accendit homicidium, eos praesertim qui suæ sunt sortis, vt bonos prosequerentur: Tyrannus vt sanctos per varia tormenta teucidarent: sic vicit D. Ioan. eorum congregationem sub figura mulieris, quam bestia dirigebar id est, Satanæ malitia, quod esset sanguine sanctorum mēbriata: *Vidi mulierem ebriam de sanguine sanctorum.* Secundum sit, quod à veritate decesserit. Creauerat illum Deus in veritate, sed in ea non stetit: quinimo pectus suum fornacem effecit mendaciorum: *In veritate non stetit quia non est veritas in eo. Cum loquitur mendacium ex proprijs loquitur: quia mendax est.* & Pater eius. Sic nobis constat: etenim vt hominem circumueniret hoc vltus fuit medio, plurima namque dixit mendacia, quibus Euam seduxit.

V. Omnis veritas ex Deo & omne mendacium ex diabolo.

Igitur sicut Deus auctor est veritatis, & quæcumque veritas dicitur, in quantum est veritas, à Deo procedit: Sic diabolus est fornax, fontique mendacij, & quæcumque proferuntur, ab illo dimanant, atque de eius instigatione velut de primo principio, & Patre mendaciorum. *Mendax est, & pater eius.* Et sicut Spiritus Sanctus verus Deus Spiritus dicitur *veritas*: eo quod omnis sit scaturigo veritatis, sic & diabolus Spiritus vocatur *mendax*: quia omne mendacium ex illius profuit instigatione, sicut de altero dieis optime sano, & cui corrupti sunt deinde humores, non perstitit in sua valetudine sanus, nec amplius illa fruunt. Sic de Diabolo Christus: *In veritate non stetit, & veritas in eo non est.*

48

Iuxta hæc loquitur Christus Principibus Sacerdotum ex ijs liquidò constat, quod vobis prædico toties, me esse filium Dei, vos autem filios Diaboli: etenim in meipso duo illa lucularius demonstro quæ sunt adeo diuina propria natura, bonitatem nempe & veritatem. Bonitatem testor: quia, *Quis ex vobis arguet me de peccato?* Veritatem confirmo: quia *Ego veritatem dico vobis*: sic vt nec in vno nec in altero mihi repugnare valeatis. Hæc duo voluit Christus vt in eo totus mundus agnosceret bonitatem & veritatem: hoc enim est quod D. Ioannes

Ioan. 3. 14

ait *Vidimus enim plenum gratia & veritatis quasi*

vnigeniti à Patre. Vt Dei filius sic patenter ostendit gratia plenum, vt sit bonitas quædam immensa, & veritate plenum: illum etenim *Vidimus.* Vos ipsi pleni estis, vt proditis, omni malitia & mendacio. Malitia: quia odio turgetis in me, & occidere me queritis ad hoc varias tendentes decipulas: quia prima hæc fuerunt patris vestri diaboli desideria: *Ille homicida erat ab initio &c.* Et vos desideria Patri vestri vultis perficere.

Profundam notat hic Saluator noster Theologiam, quam Abbas Rupertus aduerat. Creauit Deus in mundi primordio Angelos gratia, virtutibus & donis, potissimum autem fide, spe & charitate insignitos, vt per horum donorum opera dona gloriæ promerentur: illam etenim nulli Deus tribuere proponit: qui non illam mereatur, & operibus in diuina sua gratia, & per eam petentibus consequatur. Vt opera haberent fidei ipsi proposuit vniuentum filium hominem factum, qui futurus erat homo, & sanctorum caput omnium, licet causam illis non reuelaret, quare carnem esset assumpturus. Porro talem illum representans præcepit, vt eundem velut legitimum & naturalem filium suum supplices adorarent. Obstitit Lucifer, sic sibi locutus; *Quid hoc? an hominem natura mihi inferiorem vt Deum sim adoraturus, eique in omnibus me subditurus? Apage tale propositum, id seculo nunquam: etenim Deo similis esse concupisco.* Per hoc à veritate discessit: *In veritate non stetit.* Christus veritas est: Ab illo de flexit quandoquidem ab illo momento illum despexit, futuri que odio in illum liquidus instrexit, qd. an ergo me superior sit homo aliquis, vel saltem æqualis? Quia verò liuor & odium, quo quis alterum execiatur, species quædam est homicidij, eo modo quo dixit D. Ioan. *Qui adit fratrem suum homicida est.* Ideo dixit Christus: *Ille homicida erat ab initio &c. in veritate non stetit.*

1. Ion. 4. 13

Eius superba cogitationi plures alij consenserunt Angeli: quocirca & omnes in diabolos transmutantur. Hanc (ait Christus) ab ipso participatis hereditatem. Sicut enim ipse se à me diuulsi, & me habuit abominationum, me conatus est occidere, sic vos ipsi facitis: *Vos ex Patre diabolo estis, & li veritatis inimici.* Ille primus inimitias incepit, meamque mortem machinatus est: vos illam vultis proficere, & hanc perficere malitiam. Similiter omni pleni estis mendacio: nec est quod magis exhorreatis quam veritatem minusque conuenit, quam ipsa veritas: Sicut ille ab ea se separauit, sic & vos vt nullus in

VI. Vnde lapsus Luciferi sit ortus. In e. 3. Ion.

VII. Iudæi filij diaboli veritatis inimici.

cor vestrum illi pateat ingressus: *Ille in veritate non fleuit. Vos non creditis mihi.* Ita probatur opem, hoc quod ait: *Vos ex parte diaboli estis:* quia ut tales ex una parte mortem meditamini, & ex altera morari non potest in vobis veritas, nec eam admittitis.

Hic D. Greg. terribile subiicit terribilamentum ex opposito. Terribilia sunt hæc fratris mei, verba Salvatoris: *Qui Deo est, verba Dei audit: Propterea vos non audistis: quia ex Deo non estis.* Et hoc clarè cognoscetis, si ex illis, quæ proponunt, nos ipsos debeamus examinare & inquirere. vtrum ex Deo simus, an ex diabolo. *Terribile est valde quod subditur, qui ex Deo est, verba Dei audit.* Et. Si Iudæus Christus ostendit & probat, quod non sunt filij Dei, sed filij diaboli: quia opera sequuntur diaboli: eiusque exoptant conanturque implere desideria: quia veritas sedem in illis non habet constantem. Dicite mihi, quibus occupamini, quid magis sedulo procuratis, quam Dæmonis implere desideria? quod est tuum studium quam innocentem circumvenire puella, & coniugata euenire castitatem? Quæ tua sunt exercitia, nisi vanitatibus, nisi vacare lassibus, vestros per omnia sectando appetitus, eiusque Satanae desideria? An non vobis liceat exprobrare: *Desideria Patris vestri vultis facere?* Ea namque sollicitudine qua boni filij Dei conantur exequi ea, quæ ab ipsis Dominus requirit: eadem & vos ea quæ desiderat, vobisque præcipit diaboles.

D. GREG. VIII: Multi sūt etiam filij diaboli.

49 Ecce quam parum vobis congruat, fructumque ferat in vobis Dei verbum, cum non nisi dolo, mendacia, fraudesque texatis. Signum hoc est manifestum, quod ex Deo non estis. Intus & in cute vos nouerat David, quando visere vos perrexit. sic alloquitur: *Filij hominum usque quo genui cor le: Vt quid diligitis vanitatem & queritis mendacium?* Locum in vobis non habet veritas. Digna fuit illa Spiritu S. sententia: *Volatilia ad sibi similia conueniunt, & veritas ad eos, qui operantur eam reuertitur.* Valde familiare est, concurrere aues concolores, & eiusdem speciei sibi conuenire. Inter coruus non residet columba, quod si vel parum cum illis volitet, non tamen eodem quo illi tecto residet: Etenim illam ex una parte ex altera alius rostro impetit, nec similitet turtur miluo sociatur: nec accipitru philomela, columba columbis conuiuit & turtur turturi cohabitatur. In hoc cognosces, an columba sis, si Dei verbum eiusque veritas in te remaneat: quod si illam mordeas rostroque vexes, te iudica coguum.

43: *genui cor le: Vt quid diligitis vanitatem & queritis mendacium?*

Eccl. 27. 11 *Volatilia ad sibi similia conueniunt, & veritas ad eos, qui operantur eam reuertitur.*

Multis abundat mysterijs illud symbolum quo *Lac. 1. 21.* vltus est D. Iacob vocans Dei verbum furculum IX. *Suscipite infirmum verbum quod potest saluare animas vestras.* Nocissimum est in agricul. Dei cultura, quod furculus radicem non figat nisi in fureulis arbore nature suæ conueniente. Si furculum compati-pomii imposueris piro, radicem non figet nec coagulabit: quinimo statim exsiccabitur: quia natura sibi mutuo in eadem specie non conueniunt: si pomum rubo inserueris & oliuam quercui, & cerasum vltimo licet furculus hæreat paruoque tempore in eis subsistat, censetur tamen exarescet & singula harum arbores demum ramos suos germinabunt naturales. Domine mi, cur tam cito furculus exaruit huic infirmis arbori? Quia eiusdem non erat nature arbor & furculus. Si hæc doctrina vera sit, heu quantos damnare possemus, & censurare non esse filios Dei, non ex Deo esse, nec eius per gratiam diuinum esse participare? In quo dignosces? Est Dei verbum furculus, qui illis inseritur. Quid oppinamini nos agere prædicatores, nisi vt agricolæ vos inserere, vos inquam, peruersæ nature ex Adam arbores, syluestres tantummodo & acido profertentes fructus, bestijs suauis infernalibus: huc totis diebus incumbimus exercitio. Quot celestes furculus vobis inseruimus? A primo die Quadragesimæ nihil aliud agimus, nisi Dei verbum inserere, de ieiunio, de inimicorum dilectione, de iniuriarum remissione, de male pastorum restitutione, de amarae tuæ vlti dictione, de agenda penitentia tuis digna leuitatibus, furculum recipere quis vos forte dixerit: auditis etenim concionibus vobis doctrinam hanc conuenite ostendit, & nescio quale desiderium audita perficendi demonstrasti: verum tamen ad vnius capitis reflexionem iam videbis illam aridam & a vobis excisam, insuper & stolones vos producit impudicitia, luxurie, detractionum, iuramentorum, aliarumque petulantiarum, tales estis exorduo post Quadragesimam quales ante eius exordium: in veritate non statis constantes, nec in vobis ipsa figit radicem, sedemq; capit diuturnam. *Propterea vos non audistis: quia ex Deo non estis.*

5. 16. *In ciuitate Dei moratur veritas, & mendacium in domo diaboli: ac propterea sciet adulteris: vt ait Hieronimus.*

A *Cecurrit Dominus ad istorum rebellionis radicē, declarans quæ uā esset causa, cur in illis Dei verbū minime remaneret: Qui ex* 50
Eccc 1 Dro